

Dárce:

Nadační fond IOCB TECH

se sídlem: Flemingovo náměstí 542/2, Dejvice, 160 00 Praha 6

IČO: 14442116

bankovní spojení: [REDACTED]

zastoupený: RNDr. Mgr. Barbarou Eignerovou, Ph.D., předsedkyní správní rady

kontakt: [REDACTED]

zapsaný v nadačním rejstříku vedeném Městským soudem v Praze, oddíl N, vložka 2112

a

Obdarovaný:

Ústav pro soudobé dějiny AV ČR, v.v.i.

se sídlem: Vlašská 355/9, 118 00 Praha 1

IČO: 68378114

bankovní spojení: [REDACTED]

zastoupená: PhDr. Adélou Gjuričovou, Ph.D., ředitelkou

zapsaná v rejstříku Veřejných výzkumných institucí Ministerstva školství, mládeže
a tělovýchovy

společně jako „Smluvní strany“

uzavírají tuto

DAROVACÍ SMLOUVU

podle § 2055 a násl. zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku v platném znění (dále jen „Občanský zákoník“) (dále jen „Smlouva“)

I. Předmět Smlouvy

1. Dárce se zavazuje přenechat na základě této Smlouvy Obdarovanému finanční částku ve výši 800 000 Kč (slovy osm set tisíc korun českých), dále jen „Dar“, a Obdarovaný tento Dar dobrovolně přijímá.
2. Výše uvedená finanční částka bude převedena bezhotovostním způsobem na bankovní účet Obdarovaného vedený u Komerční banky, a. s. do dvaceti (20) dnů od podpisu této Smlouvy.
3. Dárce prohlašuje, že má Dar ke dni uzavření této Smlouvy ve svém vlastnictví.

II. Účel Smlouvy

1. Dárce přenechává Dar Obdarovanému za účelem financování společného projektu ÚSD, SOÚ a PSÚ AV ČR „Věda, expertiza a společnost v postcovidovém čase“ (dále jen „Projekt“).

2. Obdarovaný se zavazuje, že použije Dar v souladu s ustanovením čl. II, odst. 1 této Smlouvy a v souladu s předloženým popisem a rozpočtem Projektu (Příloha č. 1).
3. V případě, že Obdarovaný Dar nevyužije k účelu v tomto bodě uvedenému, má Dárce právo žádat vrácení Daru a Obdarovaný je povinen vrátit Dárci Dar v plné výši do dvaceti (20) dnů od doručení písemné žádosti o jeho vrácení. Účelnost poskytnutí Daru bude Obdarovaný na žádost Dárce dokazovat interními doklady účetní povahy.

III. Závazky Obdarovaného

1. Obdarovaný se zavazuje za účelem prokázání použití Daru:
 - a) zajistit oddělené vedení Daru v účetnictví tak, aby bylo možné jednoznačně prokázat a přezkoumat jeho použití k účelu uvedenému v čl. II této Smlouvy,
 - b) umožnit Dárci použití Daru v celém rozsahu přezkoumat,
 - c) předložit Dárci závěrečnou zprávu o realizaci Projektu vč. vyúčtování Projektu (dále jen „Zpráva“) do 30. ledna 2026.
2. Obdarovaný se zavazuje informovat Dárce průběžně a s dostatečným časovým předstihem o jím pořádaných akcích a významných aktivitách vztahujících se k Projektu.
3. V případě, že to bude možné a vhodné, uvede Obdarovaný na materiálech o Projektu logo Dárce mezi partnery, popř. uvede, že Projekt byl finančně podpořen Dárcem. V případě odborných výstupů Obdarovaného a spolupracujících institucí o Projektu a jeho výsledcích bude podpora Dárce vhodně uvedena s uvedením správného a plného názvu Dárce či jeho loga. Materiály, v nichž bude zmiňována podpora Dárce či použito logo Dárce, budou předloženy jako součást závěrečné zprávy. Podpora Dárce bude uváděna způsobem předem Dárcem odsouhlaseným. Vybrané formy a postupy komunikace Daru jsou specifikovány v Příloze č. 2.

IV. Další ujednání

1. Obdarovaný souhlasí s použitím svého loga a informací uvedených v Žádosti v komunikaci Dárce, zejména na jeho webových stránkách, v příspěvcích na sociálních sítích, ve Výroční zprávě. K tomu Obdarovaný poskytne platnou podobu svého loga.
2. Dárce souhlasí s použitím svého názvu a loga v komunikaci Obdarovaného v souvislosti s poskytnutým Darem. K tomu Dárce poskytne platnou podobu svého loga.

V. Závěrečná ustanovení

1. Právní vztahy mezi Smluvními stranami založené touto Smlouvou a v ní zvlášť neupravené se řídí příslušnými ustanoveními Občanského zákoníku.
2. Tato Smlouva je sepsána ve dvou vyhotoveních s platností originálu, ze kterých každá ze Smluvních stran obdrží po jednom stejnopise.
3. Uzavírá-li se Smlouva v elektronické podobě, sdílejí Smluvní strany originální vyhotovení, ke kterému jsou připojeny elektronické podpisy obou Smluvních stran.
4. Smlouvu je možné měnit pouze písemnými dodatky, které budou podepsány oprávněnými zástupci obou Smluvních stran.
5. Tato Smlouva nabývá platnosti dnem podpisu Smluvních stran a účinnosti dnem uveřejnění v registru smluv podle zákona č. 340/2015 Sb., o registru smluv, v platném

znění. Uveřejnění v registru smluv zajistí Obdarovaný a písemně o této provedené registraci informuje bez zbytečného odkladu Dárce. Dárce s uveřejněním v registru smluv souhlasí.

6. Smluvní strany prohlašují, že si Smlouvu před jejím podpisem přečetly, že byla uzavřena po vzájemném projednání podle jejich pravé a svobodné vůle, určitě, vážně a srozumitelně, což stvrzují svými podpisy.

Příloha č. 1: Popis projektu

Příloha č. 2: Komunikace

V Praze dne

V Praze dne

Dárce:

Obdarovaný:

.....
Nadační fond IOCB TECH
RNDr. Mgr. Barbara Eignerová, Ph.D.
předsedkyně správní rady

.....
Ústav pro soudobé dějiny AV ČR, v. v. i.
PhDr. Adéla Gjuričová, Ph.D.
ředitelka

Věda, expertiza a společnost v postcovidovém čase

Věda ve smyslu dosaženého vědění, jako pohled na člověka a svět, jako systém praktikovaných činností i aktérů a institucí se sice historicky podstatně proměňovala, avšak od úsvitu moderní doby nad všemi objevy a posuny převažuje spojující prvek. Tím je prominentní postavení vědy, expertního vědění a jejich reprezentantů, dominance antropologie vycházející z vědeckého poznání a pronikání expertního jazyka a vlivu do stále širších sfér lidské činnosti. Společenské vědy si vytvořily rozsáhlý analytický a teoretický aparát pro odhalování a pojmenovávání paradigmatických změn ve vědeckých systémech i mocenských a disciplinačních mechanismů v expertním řízení společnosti. Celý sdílený předpoklad o moci a všeobecném dosahu vědy a expertizy se však zdá být v posledních letech otřesen.

Nedávná a aktuální ohrožení a krize (pandemie covid-19, válečné konflikty, energetická krize, překotný rozvoj AI) doprovází pravý opak posílení pozice vědy či sepětí expertizy a expertů se státními establishmenty. Věda o svou někdejší autoritu ve veřejném prostoru čím dál tím více přichází a názory etablované expertní komunity se v mediálních diskurzech prezentují na stejné úrovni s názory všelijak alternativními či konspirativními. Sociologie v této souvislosti začala hovořit o „společnosti nedůvěry“ a zkoumá souvislost víry v konspirační teorie s širší dimenzí vztahu ke společnosti a jejím institucím; psychologie hovoří o naakumulované a už nesnesitelné úzkosti a konspirační myšlení nahlíží jako vlastně „smysluplnou“ obranu proti pro běžného člověka jinak nepochopitelným událostem; historici a historičky si pro změnu všimají některých podobností dnešní situace se situací ve dvacátých či třicátých letech 20. století, ba dokonce s kolapsem socialistických diktatur na konci osmdesátých let.

V plánovaném projektu bychom se chtěli odpovědi na otázku po důvodech, proč etablovaná věda a expertní komunita ztrácí autoritu, přiblížit na základě mezioborové výměny a výzkumné spolupráce. Pokusíme se prozkoumat, z jakých sociálních, mentálních a kulturních zdrojů v českém prostředí postupně vykristalizovaly a prosazují se nejrůznější formy nedůvěry a „proti-vedení“, čím jsou rámovány a jakou racionalitou zdůvodňovány, ale také to, jak reflektuje pokles své autority sama expertní komunita a jak se pod vlivem toho proměňuje. Spolupráce týmů Ústavu pro soudobé dějiny AV ČR, Psychologického ústavu AV ČR a Sociologického ústavu AV ČR fungovala již v letech 2022–2024 v projektu „COVID-19 v paměti české společnosti“ a spočívala ve výzkumných aktivitách a jejich mezioborové diskusi, reflexi a syntéze (kolektivní monografie *Společnost obav: Česko v době covidové a post-covidové* vyjde v r. 2025 v nakladatelství Karolinum). Do předkládaného projektu chceme vědomě začlenit i sledování sebereflexe samotné vědecké komunity v přední vědecké instituci, Ústavu organické chemie a biochemie AV ČR.

Projekt přinese prakticky využitelné poznatky o důvěře ve vědu, které budou sdíleny nejen v akademické komunitě, ale i široké veřejnosti, mezi pedagogy a dalšími veřejnými aktéry, kteří čelí důsledkům šíření nedůvěry v expertní vědění. Výstupy projektu určené pro veřejnou sféru – včetně policy paperu a vzdělávacích materiálů – poskytnou nástroje a doporučení pro efektivnější komunikaci vědy a podporu důvěry ve společnost.

Řešitelé:

Ústav pro soudobé dějiny AV ČR (vedoucí týmu a koordinátor projektu Přemysl Houda), Sociologický ústav AV ČR (vedoucí týmu Matouš Pilnáček), Psychologický ústav AV ČR (vedoucí týmu Miroslav Filip)

Trvání projektu:

2025-2027

Výzkumné pilíře a aktivity:

1. Hloubkové rozhovory – orálně-historický výzkum; počet rozhovorů: 30-40; tři typy narátorů:
 - a. „Pan Novák“ (sídliště, periferie velkých měst, města trpící deindustrializací atd.), neboli typ člověka, jemuž lze rozumět ve smyslu „normální výjimky“, což je často uplatňovaný princip původně pocházející z mikrohistorie, který stále častěji nachází uplatnění i v post-pozitivistické orální historii. Otázky, které si budeme při analýze a interpretaci myšlenkového světa (*sinnwelt*) „pana Nováka“ klást, znějí takto: Jaká jsou schémata, která stojí za důvěrou (nebo nedůvěrou) „pana Nováka“ ve vědu a expertizu? V jakých termínech uvažuje „pan Novák“ o vědě? Jaké řečové figury používá?
 - b. „Kontra-politik“/„Kontra-expert“ (opinion maker kontradiskurzu); otázky, které si v této souvislosti budeme klást, jsou tyto: Čím jsou postoje „Kontra-politika/Kontra-experta“ rámovány a jak jsou zdůvodňovány? V jakém vztahu je či jak výrazně se prolíná myšlenkový svět „pana Nováka“ s konzervativně-nacionalistickým diskurzem, jemuž se v posledních letech podařilo podkopat liberálně-demokratickou hegemonii, jež následovala po konci studené války?
 - c. „Expert“ (lidé z expertní komunity); výzkumná otázka: Jak komunita „Experta“ reflektuje svou pozici v dnešním světě a jak reflektuje ztrátu své autority ve veřejném prostoru?
2. Testování strategií ke komunikaci vědeckých poznatků a na vědeckém poznání založených postojů k citlivým tématům (např. změny klimatu, vakcinace). Vycházíme z reflexí vědecké komunikace v době pandemie covidu-19, které ukazují nutnost budování důvěry pro efektivní argumentování a přesvědčování (např. k očkování). Konkrétní komunikační strategie, které hodláme testovat, vychází z modelu „nenásilné komunikace“. Podle něj se jakékoliv postoje (včetně těch, které vědu zpochybňují) formují v osobních kontextech a nasedají na osobní potřeby. Například nedůvěra v očkování může vyvěrat z osobních špatných zkušeností se zdravotnictvím a z potřeb kontroly nebo bezpečí. Jádrem efektivní komunikace vědeckých poznatků by mělo být budování důvěry či „spojení“ (*connection*) a adresátem komunikace – pochopení a uznání perspektiv a potřeb lidí s různými postoji, včetně těch, které vědu zpochybňují. (Uznání perspektiv a potřeb, které stojí za vědu zpochybňujícím postoji, však neznamená rovnou souhlas s těmito postoji). Strategie vycházející z „nenásilné komunikace“ plánujeme testovat v rámci tří až čtyř debatních skupin zaměřených na témata vakcinace, klimatické změny, apod. Každá skupina bude mít 4 až 6 participantů (včetně těch, kteří zpochybňují vědecké poznání v daném tématu) a bude řízena moderátory (psychology s akreditovaným kurzem nenásilné komunikace).
3. Zkoumání důvěry v experty, expertní vědění a expertní instituce v širším historickém, společenském a politickém kontextu utváření veřejného mínění. Bude nás zajímat například to, jakou roli hrají při nedůvěře k expertním institucím fenomény jako politická polarizace, pocit vyloučení ze společenského systému, sociální důvěra či pocit tlaku na politicky žádoucí a nežádoucí projevy. V každém roce projektu proto zrealizujeme jedno větší dotazníkové šetření. Z šetření, která realizujeme v letech 2025 a 2027, vznikne výzkumná zpráva určená pro veřejnost, z šetření v roce 2026 odborný článek.

4. Kontinuální aktualizace a rozšiřování databáze popularizačního webu „COVID-19 v paměti české společnosti“ (viz www.covid.usd.cas.cz). Vznikne v jeho rámci zvláštní sekce k expertnímu vědění (a k nedůvěře k němu).
5. Hledání způsobů tematizace expertizy a odporu vůči ní mezi studenty středních a základních škol. Proto nejprve realizujeme pilotní projekt na dvou školách (jedna střední škola, jedna základní škola – druhý stupeň), kde ve spolupráci s tamními pedagogy sestavíme a následně povedeme kurz na shora řečené téma a následně, za spolupráce se zkušeným didaktikem, vytvoříme metodiku/vzdělávací materiál týkající se toho, jak učit a vůbec jak mluvit o konspiračním myšlení se studenty základních a středních škol.
6. Odborné výstupy: workshop (jaro 2026), konference (1. polovina 2027), 6 odborných článků, kolektivní monografie.
7. Výstupy pro veřejnou sféru: 2 výzkumné zprávy pro veřejnost, pravidelná komunikace výsledků v médiích a na webu projektu, policy paper zaměřený na zdroje a podoby nedůvěry v experty a možnosti budování důvěry, metodika pro výuku problematiky konspiračního myšlení.

Náklady projektu:

Tabulka 1: ÚSD 2025

Druh nákladu	Položka	Částka
Věcné náklady	Nákup knih	10000
Služby	Restrukturalizace webu (www.covid.usd.cas.cz)	100000
	Přepisy rozhovorů (30)	54000
Cestovné	Cesty členů týmu za narátory, účast na konferenci	50000
Mzdové náklady	Mzdové náklady pro 5 členů řešitelského týmu	515000
Ostatní náklady	Technické zajištění realizace rozhovorů a administrativní zajištění projektu	71000
Spoluúčast ústavu	Režie, mzdy kmenových zaměstnanců pracujících na projektu	120000
CELKOVÉ NÁKLADY		920000
POŽADOVANÁ DOTACE		800000

Tabulka 2: SoÚ 2025

Druh nákladu	Položka	Částka
Služby	Reprezentativní dotazníkové šetření populace ČR	330891
Služby	Nákup software pro účely projektu	15840

Osobní náklady	Mzdové náklady pro 5 členů týmu – odborná příprava a provedení dotazníkového šetření, příprava odborných výstupů	532878
Ostatní náklady	Technické zajištění sběru dat a administrativní zajištění projektu	117391
Spoluúčast ústavu	Mzdy kmenových zaměstnanců pracujících na projektu	97000
CELKOVÉ NÁKLADY		997000
POŽADOVANÁ DOTACE		900000

Tabulka 3: PSÚ 2025

Druh nákladu	Položka	Částka
Věcné náklady	knihy, literatura	10000
	odměny pro participanty ve fokus skupinách	6000
	pronájem místnosti na fokus skupiny	10000
Služby	Konferenční poplatky, cestovné pro členy týmu Plánované konference: 26th Congress on Personal Construct Psychology; Kvalitativní přístup a metody ve vědách o člověku, Sociální procesy a osobnost	65000
	Akreditovaný kurz Nenásilné komunikace pro 2 členy týmu (příprava na studii s fokus skupinami)	12000
Mzdové náklady	Mzdové náklady pro 3 členy řešitelského týmu (příprava a realizace studie s fokus skupinami)	280000
	Odměny expertům – DPP (assessment participantů fokus skupin, přepisy nahrávek fokus skupin, kódování kvalitativních dat)	84000
Spoluúčast ústavu	Mzdy kmenových zaměstnanců pracujících na projektu	93000
CELKOVÉ NÁKLADY		560000
POŽADOVANÁ DOTACE		467000

Celkové náklady 2026-2027

V následujících dvou letech trvání projektu (2026-2027) předpokládáme náklady 3,1 mil. Kč ročně za celý projekt, vč. spoluúčasti pracovišť.

Příloha č. 2: Komunikace

1. Uvádění podpory v externí komunikaci a odborných publikacích

V případě odborných výstupů Obdarovaného a spolupracujících institucí o projektu a jeho výsledcích bude podpora Dárce vhodně uvedena s uvedením správného a plného názvu dárce či jeho loga.

V případě externí komunikace Obdarovaného a spolupracujících institucí o Projektu bude podpora Dárce vhodně uvedena s uvedením správného a plného názvu Dárce či jeho loga, při komunikaci na sociálních sítích s použitím funkčního odkazu na sociální síť Dárce.

Poskytnutí podpory bude komunikováno např. zde:

- aktualizované webové stránky projektu (<https://covid.usd.cas.cz/>),
- webové stránky ústavu (<https://usd.cas.cz/>),
- sociální síť ústavu AV ČR,
- komunikace s respondenty,
- výzkumné zprávy,
- popularizační akce.

2. Název dárce

- Česky: **Nadační fond IOCB Tech**, v opodstatněných případech či v případě opakovaných použití též zkráceně: **NF IOCB Tech**
- Anglicky: **IOCB Tech Foundation**

3. Sociální síť dárce

- X: https://x.com/nf_iocbtech
- LinkedIn: <https://www.linkedin.com/company/nf-iocbtech/>
- Facebook: <https://www.facebook.com/nfiocbtech>
- Bluesky: <https://bsky.app/profile/nf-iocbtech.bsky.social>

4. Použití loga

Dárce poskytne logo v potřebných grafických formátech a barevných provedeních a dává souhlas s jeho použitím.

Obdarovaný poskytne logo v potřebných grafických formátech a barevných provedeních a dává souhlas s jeho použitím.

5. Poskytování materiálů

V případě využití loga Dárce v komunikaci Obdarovaného v souvislosti s uskutečněným Darem zašle Obdarovaný tyto materiály Dárci v dostatečném předstihu k vyjádření. Kontakt:
.

V případě využití loga Obdarovaného v komunikaci Dárce v souvislosti s uskutečněným Darem zašle Dárce tyto materiály Obdarovanému v dostatečném předstihu k vyjádření. Kontakt: .